

С.В. Сорокіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
О.В. Маковик, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

КОРИСНІ ВЛАСТИВОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ КОСМЕТИЧНИХ ПІННО-МИЮЧИХ ЗАСОБІВ – ШАМПУНІВ

В останній час споживачі стають більш вимогливими відносно якості та безпечності не тільки продовольчих, а й непродовольчих товарів. Якщо товар не задовольняє потреби покупця за якісними ознаками, то ніякі додаткові витрати на маркетингові заходи не зможуть поліпшити його позиції на конкурентному ринку. Це призвело до підвищення вимог відносно рівня виготовлення товарів, а відповідно до процесу дослідження якості та підготовки фахівців, працюючих у відповідній сфері. Нові умови вимагають від них глибокого знання класифікації, асортименту і якості товарів, уміння здійснювати експертизу продукції і забезпечувати її збереження. Особливо це актуально для товарів, що відповідають за гігієну та чистоту, серед яких не останнє місце займають всі сучасні види шампунів. У зв'язку з цим підвищується актуальність проведення контролю за якістю цих засобів.

Особливим попитом серед парфумерно-косметичних виробів користуються шампуні, вони представляють велику і різноманітну за асортиментом категорію товарів. За останні 10–15 років шампуні зазнали істотну еволюцію і в якісному, і у функціональному плані. Однак, незважаючи на широкий асортимент шампунів різної дії, їх якість не завжди відповідає купівельному попиту, тому питання їх контролю та експертизи є актуальними на ринку косметичної продукції в даний час.

Вирішити проблему підвищення якості окремим виробництвам і підприємствам дуже складно, через те, що на якість впливають не тільки внутрішні (внутрішньовиробничі), але й зовнішні фактори, так звана «якість суспільства». Без вдосконалення всіх елементів, що входять у цей блок, важко розраховувати на високу якість товарів. В той же час високоякісна продукція гарантує успіх фірмі, підприємству, а це, у свою чергу, призведе до успіху громадян і їх суспільства в цілому. При цьому важливу роль грають закони та накази міністерства охорони здоров'я, що зобов'язують виробничі та торговельні підприємства підтримувати якість, визначених у законі товарів, на необхідному рівні. Безумовно до таких слід віднести «Положення про порядок спеціалізованої оцінки (експертизи) та обліку дезінфекційних засобів в Україні».

Шампунь – це косметичний засіб для очищення волосся, шкіри голови і догляду за ними. Корисні властивості шампунів полягають в очищенні, знежиренні дії на поверхню волосся і шкіру голови; лікувально-профілактичній дії, зокрема лікування від лупи, паразитів; шампуні перешкоджають випаданню волосся, володіють регенеруючим ефектом за рахунок введення комплексу біологічно-активних речовин, спеціальних добавок; забезпечують блиск, шовковистість волосся, короткочасний відтіночний ефект.

Велика частина української продукції традиційно позиціонується в нижньому ціновому сегменті, тому питання витрат на виробництво шампунів для вітчизняних компаній є ключовим. На сьогодні спостерігається перевиробництво дешевих шампунів, що має приблизно однакові споживчі властивості, при цьому продукція чітко не позиціонується. Тобто, за останні роки відбулося насичення внутрішнього ринку країни шампунями вітчизняного та закордонного виробництва, що призвело до падіння напруги споживацького попиту. В цих умовах відбулося розширення асортименту за рахунок введення у шампуні нових компонентів, разом з цим різко зросли вимоги до якості продукції, правил його продажу та консультування відносно застосування, нешкідливості та безпеки продукції для споживача і навколишнього середовища. Відповідно до кон'юнктури ринку, що склалася останніми роками, стратегічним напрямом підприємницької діяльності є зниження витрат виробництва при дотриманні вимог стандартів на товар.

На сьогодні велика увага приділяється до дерматологічної м'якості, до естетичного оформлення та до косметичних аспектів, що спричинило певні зміни в складі шампуню: поверхнево-активній основі, розширило набір кондиціонуючих і біологічно активних компонентів. Виходячи з цього зростає потреба у більш чіткому та ретельному контролі з якості. При контролю якості шампунів треба проводити не лише стандартні органолептичні (зовнішній вигляд, консистенцію, колір, запах) та фізико-хімічні показники (рН середовища, масова частка сухої речовини, поверхнево-активних речовин, хлоридів та анаіонактивної речовини, піноутворювальна здатність, стійкість піни). Особливу увагу треба приділяти вивченню токсиколого-гігієнічної і мікробіологічної безпечності, а саме токсичності, шкірно-подразнювальній дії, кількості КМАФМ, кількості дріжджів та плісневих грибів, тощо.

Отже, контроль якості косметичних пінно-миючих засобів – шампуней, визначає корисні властивості, безпечність та формує споживчий попит на даний вид парфумерно-косметичних виробів.